

VIZUALNI PREGLEDI

Vrste vizualnih pregleda

- **Dvije osnovne vrste:**
  - **Redovni (u funkciji održavanja objekta pregledi konstrukcije se vrše svakih cca 5 godina)**
  - **Izvanredni (u slučajevima kada je bitno narušena nosivost, trajnost i/ili uporabljivost konstrukcije te je potrebno hitno djelovati kako bi se izbjegle teže posljedice)**

Pregledi nadvožnjaka i mostova

- Prema zakonu glavni pregledi ovih konstrukcija trebaju se vršiti jednom u šest godina
- Ispitivač mora naročito obratiti pažnju na:
  - Geometriju konstruktivni elemenata
  - Stanje zaštitnih slojeva
  - Izgled i oštećenja betonskih površina
  - Veličinu i raspored pukotina
  - Deformacije konstrukcije
  - Mjesta curenja vode
  - Izloženu armaturu

Kriteriji za ocjenu kod vizualnih pregleda

Kategorija	STANJE BETONSKE KONSTRUKCIJE
0	Nema nedostataka
1	Nedostaci u izgledu, koji ne utječu na trajnost i uporabljivost kao npr. neravnine, naglašeni radni spojevi, zacurivanja, udubljenja od zaostale vode ili zraka pri betoniranju itd.
2	Mrežaste pukotine < 0.1 mm, segregacija, manja izluživanja i promjena boje, hrapava površina
3	Pukotine > 0.1 mm, boja hrđe na površini, izluživanja, sige nasdlage, segregacije, oštećenja radnih i dilatacijskih reški, manja mehanička oštećenja, površinsko ljuštenje do 5 mm
4	Armatura bez zaštitnog sloja, odvajanje betona od armature, površinski korodirana armatura ili manje smanjenje profila armature, veća mehanička oštećenja, provlaživanja i procurivanja, površinsko ljuštenje > 5 mm
5	Odlamanje većih komada betona, značajnije smanjivanje profila armature ili točkasta korozija

Ocjena konstruktivnih elemenata nakon vizuelnog pregleda

- Daje se u postocima za svaki konstruktivni element
- Primjer ocjene:

Konstruktivni element	0	1	2	3	4	5
Podgled kolničke ploče	-	-	45	50	5	-
Rubne grede i vijenci	-	-	-	-	50	50
Pješački hodnik i rubnjak	-	-	-	-	50	50
Upornjaci	-	-	90	10	-	-
Stupovi	-	70	20	10	-	-
Kolnik	-	-	-	-	50	50

HRMOS

- Hrvatski sustav gospodarenja mostovima i nadvožnjacima
- Podjela konstrukcije na pojedine elemente sa ciljem što objektivnije ocjene stanja objekta
- Postupci za ocjenu stanja mostova i pojedinim državama dosta se razlikuju

Ocjena stanja elementa mosta po HRMOS-u

- Dobiva se na temelju analize:
  - Vrste oštećenja
  - Utjecaja oštećenja na sigurnost, trajnost i uporabljivost oštećenog konstruktivnog elementa
  - Utjecaja oštećenog konstruktivnog elementa na sigurnost, trajnost i uporabljivost cijelog nadvožnjaka
  - Veličine područja zahvaćenog oštećenjem i očekivanog napredovanja oštećenja

Elementi nadvožnjaka za ocjenu stanja prema HRMOS-u

- 1) Površina nadvožnjaka
- 2) Prijelazna naprava
- 3) Hodnik/razdjelni pojas
- 4) Odbojna ograda/obična ograda
- 5) Nasipi
- 6) Krilni zidovi
- 7) Upornjaci
- 8) Stupovi
- 9) Ležajevi
- 10) Ploča
- 11) Nosači/grede
- 12) Korito rijeke
- 13) Drugi elementi
- 14) Most općenito

Ocjena općeg stanja nadvožnjaka po HRMOS-u

$$X_{14} = \max (X_{sr}, X_7, X_8, X_9, X_{10}, X_{11})$$

X_i = ocjena stanja pojedinog elementa nadvožnjaka

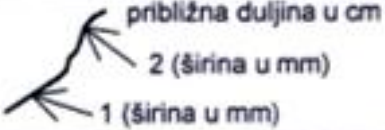

Kategorije oštećenja prema HRMOS-u

Kategorija	DEFINICIJA
0	Nema oštećenja ili su beznačajna
1	Mala oštećenja, ali bez potrebe za popravcima osim rutinskog održavanja
2	Postoje oštećenja, potreban je popravak čim se pruži prilika. Element konstrukcije još uvijek funkcionira prema projektiranom stanju.
3	Značajno oštećenje, popravak potreban što prije.
4	Ozbiljno oštećenje, popravak potreban odmah.
5	Veliko oštećenje, totalni lom ili velik rizik potpunog loma elemenata.

Način označavanja uočenih oštećenja pri vizualnom pregledu

Kolnik i pločnik	udubljenja - kolotrazi		 duljina u cm
	pukotine	otvorene	 duljina u cm / širina u mm
		popravljene (krpane)	
	odlamanje na rubnjaku, vijencu i sl.		
	ograda (čelični elementi)	lokalna korozija (točkasta)	
		intenzivna korozija (progrizanje)	
	slivnik	dobar	
		oštećen	
		van funkcije (npr. zapunjen)	

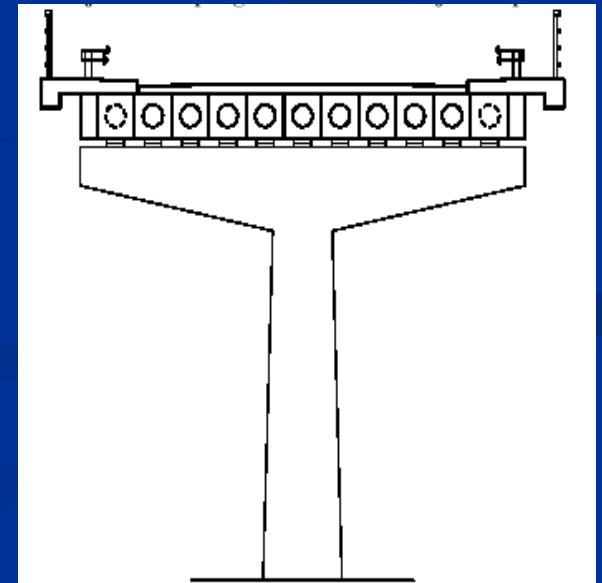
Način označavanja uočenih oštećenja pri vizualnom pregledu

Betonski elementi	pukotine	
	odlamanje betona, segregacija, neuredna izvedba i druge površinske nepravilnosti	
	vlažne mrlje, kristalizacija i sl.	
	tragovi korozije (mrlje)	
	vlažne mrlje s tragovima kristalizacije ili mrljama od korozije	
	vidljiva (nezaštićena) armatura	
	pukotine ili odlamanje betona (oštećenje zaštitnog sloja) s vidljivom korozijom armature	
	radna reška neuredno izvedena	

Konstrukcije nadvožnjaka

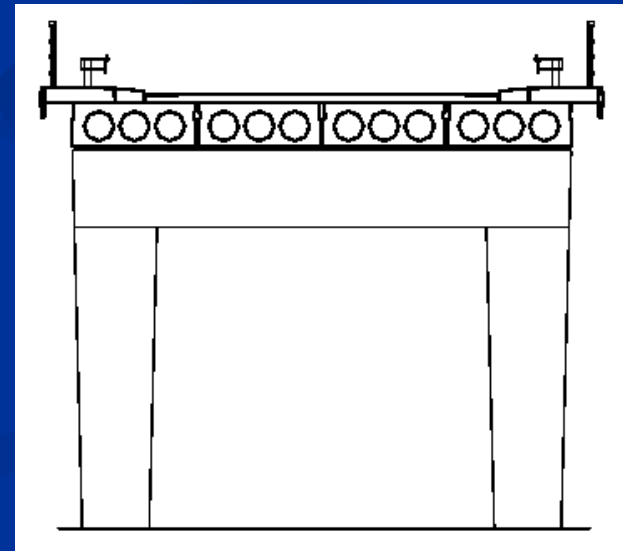
**Nadvožnjak sa slobodno
oslonjenim nosačima**

Konstrukcije nadvožnjaka

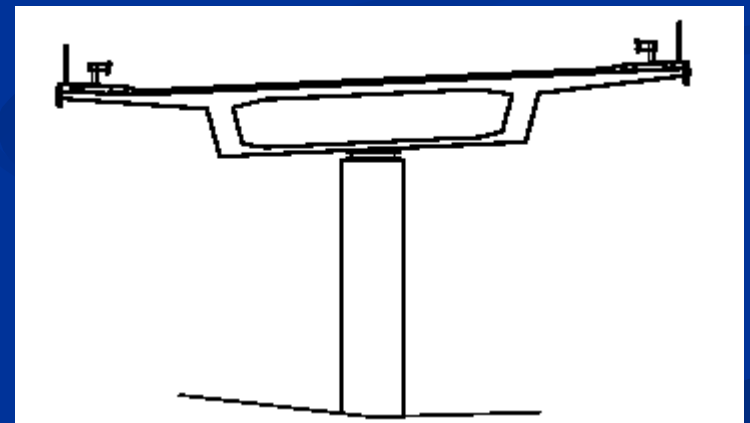
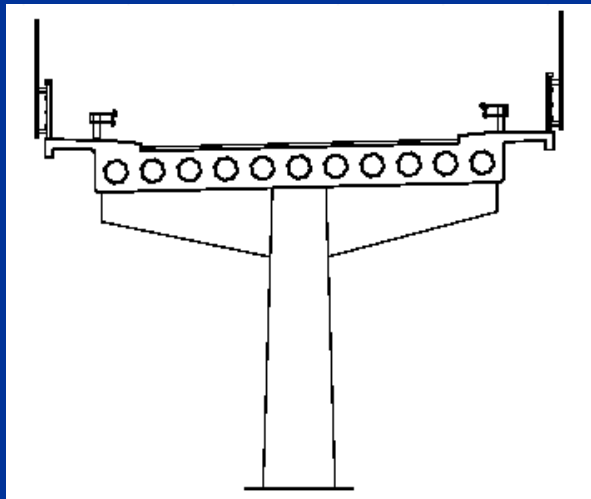
Nadvožnjak sa djelomičnim kontinuitetom nosača

Konstrukcije nadvožnjaka

Nadvožnjak sa punim kontinuitetom nosača

Poluintegralni nadvožnjak

Pogled na nadvožnjak na autocesti

- **Oštećenje New Jersey ograde od djelovanja smrazavanja sa solima za odmrzavanje**

Procurivanje vode kroz raspucani rasponski sklop

Podgled rasponske konstrukcije

Podgled rasponske konstrukcije, vidljivi tragovi korozije

Pogled na nadvožnjak, vidljiva su uznapredovala oštećenja od korozije armature

- Detalj oštećene dilatacije na mjestu spoja nosača prvog raspona i upornjaka

Vidljiva oštećenja u podgledu rasponske konstrukcije u blizini ležaja na upornjaku

- **Uznappedovali stupanj korozije armature na stupu nadvožnjaka uslijed djelovanja soli za odmrzavanje kolnika**

- Oštećenje naglavne grede i stupa nadvožnjaka

- Uvećani detalj oštećene naglavne grede

- Uvećani detalj oštećene naglavne grede

- Uvećani detalj oštećene naglavne grede

Pogled na srednje stupište nadvožnjaka, vidljivo je iznimno veliko oštećenje

Početak raspucavanja stupa nadvožnjaka zbog djelovanja korozije armature, još ne dolazi do odlamanja betona

Raspucavanja stupa nadvožnjaka zbog djelovanja korozije armature, vidljivo je odlamanje betona

Stup nadvožnjaka u dobrom stanju, vidi se pozicija bušenja betona za određivanje sadržaja klorida

Detalj oslanjanja rasponske konstrukcije na ležaj na mjestu upornjaka, oštećena dilatacijska naprava

Detalj oštećene dilatacijske naprave

Pogled na dilataciju

Mrežaste pukotine u asfaltu, neodržavana dilatacijska naprava

Odlamanje betona ležajne grede na upornjaku na mjestu oslanjanja rasponske konstrukcije

Korozija armature na montažnim maskama

**Podgled rasponske konstrukcije s vidljivim oštećenjima
pješačkog hodnika**

Rasponska konstrukcija u dobrom stanju, oštećenja su vidljiva na poziciji pješačkog hodnika

Odlomljavanje raspucalog betona rasponske konstrukcije na mjestu oslanjanja na upornjak

Pogled na nadvožnjak okomito na smjer autoceste, oštećeno stupište nadvožnjaka

Odlomljeni beton na stupištu nadvožnjaka

Pogled na stupašte nadvožnjaka u razdjelnom pojasu autoceste

Oštećena naglavna greda i rasponska konstrukcija

Oštećeno stupište nadvožnjaka

Detalj stupišta na kojem je vidljivo odlamanje betona uslijed koroziije armature

- Oštećenje upornjaka i rasponske konstrukcije

Detalj udarne rupe u asfaltnom kolniku

Neodržavana dilatacijska naprava

Deatalj šahta u gornjoj ploči nosača sandučastog presjeka kroz koji prodire voda i oštećuje konstrukciju

Neodgovarajući detalj oslanjanja cijevi unutar sanduka mosta

Primjer oštećenja čeličnih ležajeva

Neodržavana pješački hodnik na kojem raste vegetacija, oštećeni rubnjaci

Primjer oštećenja asfaltnog kolnika

Pogled na pješačku stazu i ogradu nadvožnjaka

Oštećena pješačka staza i asfaltni kolnik

Pogled na donji i podgled gornjeg ustroja nadvožnjaka, neznatnija oštećenja konstruktivnih elemenata

Izgled manje oštećenog stupa i naglavne grede

Oštećenje naglavne grede

Pogled na most preko rijeke

Tipičan podgled oštećenog pješačkog hodnika

Podgled mosta, vidljivi tragovi korozije armature i iscvjetavanja

Oštećenje donje plohe nosača uz oslonac zbog prodora vode

Nekvalitetna izvedba zaštite kotvi natega za poprečno prednapinjanje

Oštećenja nosača zbog prodora vode
kroz pješačke hodnike

S kolnika vidljiva kotva prednapetih
nosača

Vlažne mrlje, tragovi korozije i ljuštenje betona nosača

Kose pukotine uz oslonce nosača

**Procjeđivanje i kristalizacija na spoju ploče
s nosačima**

Oštećenje nosača od udara vozila

**Oštećenje upornjaka nadvožnjaka
vegetacijom**

**Karakteristično podlokavanje nasipa
nadvožnjaka**

**Korov na mjestu spoja
rubnjaka i pješakog
hodnika**

Pukotine na asfaltu

**Poprečna reška iznad
oslonca nadvožnjaka**

Dotrajala masa za fugiranje reški

Vegetacija na mjestu sidrenja elastičnog odbojnika

Vidljiva armatura pješačke staze

Oštećeni lončasti ležaj

**Oštećeni, izmaknuti
i ekscentrično
opterećeni elastomerni
ležajevi**

Oštećena dilatacija

**Gubitak presjeka
stupa ograde na mjestu
sidrenja u kolnik**

Oštećena ograda